

Handläggare
Klas Sauter
08-508 279 67**Till**
Trafiknämnden
2016-05-19

Miljöupprustning av Hornsgatan mellan Långholmsgatan och Hornstulls Strand (etapp 5). Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende miljöupprustning av Hornsgatan mellan Långholmsgatan och Hornstulls Strand (etapp 5).

Jonas Eliasson
FörvaltningschefLars Jolérus
AvdelningschefPer-Erik Wikström
Enhetschef

Sammanfattning

Hornsgatan mellan Långholmsgatan och Hornstulls Strand (etapp 5) har miljöupprustats. Utbyggnaden är i linje med färdigställd etapp 1, mellan Ringvägen och Rosenlundsgatan samt de färdigställda etapperna 2 & 3, mellan Rosenlundsgatan och Mariatorget.

Gångbanorna har breddats, vilket gjort det möjligt att plantera träd (Ginkgo Biloba) längs sträckan. Framkomligheten och tryggheten för gångtrafikanter har förbättrats och uteserveringar har getts mer utrymme.

I syfte att minska utsläppen till Mälaren har omhändertagande av förorenat dagvatten (LOD) från gångbanor och från taken förbättrats genom infiltration i växtbäddarna.

I projektet har även tillgängligheten till flera befintliga entréer förbättrats och övergångsställen vid Hornstulls Strand/Hornsgatan har tillgänglighetsanpassats.

Genomförandebeslut för miljöupprustning av etapp 5 fattades av dåvarande trafik- och renhållningsnämnden (fortsättningsvis nämnden) i april 2013 till en utgift om 20 mnkr (löpande prisnivå). Den totala utgiften efter färdigställt projekt uppgår till 18,4 mnkr. Projektet har även ca 0,7 mnkr i inkomster.

Kontoret kan konstatera att projektet uppnått de mål som slagits fast samt att tidplan och budget hållits.

Bakgrund

Hornsgatan är Södermalms längsta, äldsta och viktigaste huvudgata. Syftet med upprustningen har varit att förbättra den offentliga miljön och att ge gatan ett mer enhetligt och tydligare uttryck i stadsbilden.

Kommunfullmäktiges budget för 2009 omfattade ett åtgärds paket för miljöupprustning av Hornsgatan och nämnden beslutade 2009-05-12 om inriktning för miljöupprustning av Hornsgatan. Beslut fattades också om genomförande för delen mellan Ringvägen och Rosenlundsgatan (etapp 1) samt om trädplantering inklusive lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) mellan Hornstull och Ansgariegatan.

Genomförandebeslut för delen mellan Rosenlundsgatan och Mariatorget (etapp 2 & 3) fattades 2011-12-14.

Slutredovisning av etapp 1 och trädplanteringen mellan Hornstull och Ansgariegatan godkändes av nämnden 2012-05-24.

Genomförandebeslut för Hornsgatans västra del, mellan Långholmsgatan och Hornstulls strand (etapp 5) godkändes av nämnden 2013-04-18.

Slutredovisning av etapp 2 & 3 mellan Rosenlundsgatan och Mariatorget godkändes av nämnden 2015-09-24.

Nu har Hornsgatans västra del mellan Långholmsgatan och Hornstulls Strand (etapp 5) miljöupprustats, vilket denna

slutredovisning avser. Utbyggnaden är i linje med färdigställd etapp 1 mellan Ringvägen och Rosenlundsgatan samt färdigställd etapp 2 & 3 mellan Rosenlundsgatan och Mariatorget.

Återstående etapper

Genomförandet av sträckan Ringvägen-Ansgariegatan (etapp 4) är vilande på grund av arbetena för Nya Slussen. Renoveringen av Hornsgatspuckelns murkonstruktion är av samma skäl ännu inte tidsatt. Någon tidplan för de återstående arbetena kan inte anges idag. Kontoret avser att återkomma till nämnden vid en senare tidpunkt med information kring detta.

Analys och konsekvenser

Ekonomi

I genomförandebeslutet för miljöupprustning av etapp 5 godkändes en utgift om 20 mnkr i löpande prisnivå. Den slutliga utgiften uppgick till 18,4 mnkr. I projektet ingår även en inkomst på ca 0,7 mnkr avseende ledningsarbeten. Genomförandet av etapp 5 har därmed kunnat slutföras till en lägre utgift än vad som kalkylerades i genomförandebeslutet.

I nedanstående tabell redovisas det ekonomiska läget för hela projekt Hornsgatan t o m färdigställandet av etapp 5.

Etapp	Beslut	Datum	Beslutad utgift (mnkr)	Utfall (mnkr)
Hela sträckan	Inrikt. beslut	2009-05-12	130,0	
Hornsg. puckeln	Inrikt. beslut	2009-05-12		
Trädbyte	Genomf. beslut	2009-05-12	17,2	16,5
1	Genomf. beslut	2009-05-12	28,4	18,0
2-3	Genomf. beslut	2010-12-14	51,0	43,8
4	Inrikt. beslut	2009-05-12		
5	Genomf. beslut	2013-04-18	20,0	18,4

I de tidigare etapperna har de ledningsdragande bolagen gått före trafikkontorets entreprenad tidsmässigt. Detta gäller dock inte etapp 5 där arbetena samordnats. Trafikkontorets utgift för ledningsentreprenaden uppgår till ca 3,0 mnkr vilket är ca 1,1 mnkr lägre än den kalkylerade utgiften.

Kalkylen för ledningsomläggningarna gjordes i tidigt skede och hade därför relativt låg detaljeringsgrad. Då beräknades arbetena bli mer komplicerade och dyrare än det faktiska utfallet.

Projektets inkomster och utgifter har fördelats enligt nedanstående tabell.

Del	Kalkyl[tkr]	Utfall[tkr]
Inkomster		
Ledningsarbeten	-	726
Utgifter		
Entreprenad	8 867	11 861
Ledningsarbeten	4 176	3 031
Projektering	1 690	1 763
Byggledning	338	316
Byggherrekostnader	1 183	1 467
Oförutsett	3 900	-
Summa	20 154	18 438
Total	20 154	17 712

Sammanfattande åtgärder

Breddning av gångbana

Ettapp 5 mellan Långholmsgatan och Hornstulls Strand utgör ca 120 meter av den totalt ca 2,0 km långa Hornsgatan. Miljöupprustningen som genomförts inom ettapp 5 har medfört att den tidigare kraftigt överdimensionerade körbanan, som tidigare var 15 meter bred, kunnat minskas till 10 meter. Avsmalningen av körbanan har gjort det möjligt att bredda gångbanorna till ca 7 meter på varje sida utan att trafikfunktionen försämrats eftersom fordonsflödena är relativt låga (något tusental per dygn).

Miljö

På de breddade gångbanorna har 18 nya träd (Ginkgo Biloba) planterats, vilket är samma sort som planterats på de redan ombyggda sträckorna (ettapp 1-3) och på sträckan mellan Hornstull och Ansgariegatan. Bänkar, skräpkorgar och cykelställ har placerats ut på ytan mellan gångbanan och körbanan, i den s.k. möbleringszonen.

Vid Hornstulls Strand har den södra gångytan utökats och försetts med ett nytt pilträd, av samma sort som redan finns på den norra sidan. De öppna ytorna vid Hornstulls strand har möblerats med

långa soffor i söderläge vilket blivit uppskattade vistelseytor. De tidigare mot söder placerade återvinningskärlen har flyttats längre norrut på gatan. Flera lägen har prövats för återvinningskärlen, och detta läge bedömdes vara det bästa.

I syfte att minska utsläppen i Mälaren har omhändertagande av förorenat dagvatten (LOD) på gångbanor och från taken kunnat ske genom infiltration i de nya växtbäddarna.

Trygghet

Tryggheten och framkomligheten för gångtrafikanterna har förbättrats, och det har blivit bättre plats för uteserveringarna.

Den norra gångbanan har breddats ca 3,5 meter och den södra ca 2 meter till 7 meters bredd på båda sidor. Gatubelysningen har uppgraderats längs hela den aktuella sträckan och en ny belysningsmast med fem riktade ”belysningsspotar” har placerats mellan de stora pilträden på den norra platsen vid Hornstulls Strand.

Framkomlighet

Fordonstrafiken fungerar som före ombyggnaden. Gatan är dubbelriktad och tillfart kan ske från såväl Hornstulls Strand som från Långholmsgatan. Mot Långholmsgatan medges som förut bara buss i linjetrafik och cykel, vilket innebär att bilar måste kunna vända på körbanan. För att möjliggöra detta har körbanan, ca 20 meter från korsningen med Långholmsgatan, breddats till ca 12 meter.

Cykel

Cykeltrafiken fungerar på samma sätt som före upprustningen, dvs. i blandtrafik. Sammanlagt har 92 stycken cykelparkeringsplatser anordnats på vissa partier mellan träden längs hela sträckan. Vid Långholmsgatan, där behovet av cykelparkering är störst, finns flest platser.

Tillgänglighet

Tillgängligheten till flera befintliga entréer har förbättrats. Övergångsställena vid korsningen Hornsgatan/Hornstulls Strand har tillgänglighetsanpassats och de öppna ytorna vid Hornstulls strand har kompletterats med ledstråk.

Ledningar

Ledningsomläggningar har genomförts i samarbete med Stockholm Vatten, Stockholm Gas, Fortum Värme, Fortum Distribution, Stokab och Skanova.

Parkering och varuförsörjning

I projektet har totalt tre (dag- och natt-)parkeringsplatser tagits bort, vilket beror på den nya placeringen av återvinningskärlen. Varuförsörjningen har kompletterats med en lastplats på den norra sidan. MC-parkeringen är kvar. En reglerplats för SL-buss och en parkeringsplats för rörelsehindrade har tagits bort eftersom de inte utnyttjades.

Södra gångbanan mot väster

Nya bänkar, ledstråk och belysning m.m. vid Hornstulls strand (norra sidan).

Nya bänkar, ledstråk och träd m.m. vid Hornstulls strand (södra sidan).

Trädgaller och brunn, vilken för dagvattnet till växtbädden.

Tidsplan och information

Enligt den beslutade tidsplanen för etapp 5 skulle projektet genomföras under 2014. Tidsplanen kunde hållas eftersom bygget startade under våren 2014 och slutbesiktigades hösten 2014. Efter utförd slutbesiktning skedde under 2015 ekonomiska regleringar med inblandade ledningsdragande bolag.

Arbetena har löpt smidigt och förhållandevis konfliktfritt. Detta trots att det under projektets gång ställts stora krav på entreprenören att genomföra ett omfattande arbete i nära anslutning till korsningen Långholmsgatan/Hornsgatan, som är mycket hårt trafikerad. Inför byggstart av etapp 5 hölls i april 2014 ett informationsmöte för näringsidkare, boende och fastighetsägare.

Under projektets gång har endast ett fåtal synpunkter framförts. En smärre åsikt om ett träds placering har inneburit flytt av trädet. Viss kritik har framförts, främst mot återvinningsstationernas placering längs kantstenen. Kontoret har därför utrett alternativ, men funnit att det föreslagna är sammantaget sett det bästa.

Genom gångbanornas breddning bedöms avståndet för återvinningsstationerna till fasaden vara tillräckligt liksom utrymmet för gående och husdjur som besöker närbelägen veterinärverksamhet och "hunddagis". Kontakt har hållits löpande med näringsidkare, boende och fastighetsägare under hela byggskedet.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende miljöupprustning av Hornsgatan mellan Långholmsgatan och Hornstulls Strand (etapp 5).

Slut